

Bruselj, 25. november 2022
(OR. en)

14736/22

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0213(CNS)

FISC 220
ECOFIN 1161
ENER 590
ENV 1154
CLIMA 597

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog direktive Sveta o prestrukturiranju okvira Unije za obdavčitev energentov in električne energije (prenovitev) – orientacijska razprava

Predsedstvo je za usmerjanje orientacijske razprave, ki bo potekala na seji Sveta (ekonomske in finančne zadeve) 6. decembra 2022, pripravilo priloženi dopis z vprašanji.

Odbor stalnih predstavnikov naj se seznani z dopisom in vprašanjema predsedstva, nato pa jih pošlje Svetu za zadevno orientacijsko razpravo.

Svet (ekonomske in finančne zadeve) naj na podlagi vprašanj, ki ju je pripravilo predsedstvo, opravi orientacijsko razpravo.

Revizija direktive o obdavčitvi energije

Dopis predsedstva

I. UVOD

1. Komisija je 14. julija 2021 predložila Predlog direktive Sveta o prestrukturiranju okvira Unije za obdavčitev energentov in električne energije (prenovitev)¹ (v nadaljnjem besedilu: predlog direktive o obdavčitvi energije).
2. Predlog direktive o obdavčitvi energije je neločljiv del svežnja „Pripravljeni na 55“² in kot tak prispeva k izvajanju ambicioznih ciljev EU, tj. zmanjšanja emisij za najmanj 55 % do leta 2030 v primerjavi z ravnmi iz leta 1990, ter doseganju podnebne nevtralnosti do leta 2050.
3. Cilji predloga direktive o obdavčitvi energije so naslednji:
 - (a) zagotovitev prilagojenega okvira, ki bo prispeval k ciljem Unije za leto 2030 in podnebni nevtralnosti do leta 2050 v okviru evropskega zelenega dogovora; to bi vključevalo uskladitev obdavčitve energentov in električne energije z energetske, okoljske in podnebno politiko EU, kar bi prispevalo k prizadevanjem EU za zmanjšanje emisij;
 - (b) zagotovitev okvira, ki ohranja in izboljšuje notranji trg EU, s posodobitvijo področja uporabe glede obdavčljivih energentov in strukture stopenj ter z racionalizacijo uporabe davčnih oprostitev in znižanj v državah članicah ter
 - (c) ohranitev zmogljivosti ustvarjanja prihodkov za proračune držav članic.
4. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel 20. januarja 2022³, Evropski odbor regij pa 27. aprila 2022⁴. Evropski parlament mora svoje mnenje še predložiti.

¹ 10872/21

² 10849/21

³ 5615/22

⁴ <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2021-04801-00-00-ac-tra-sl.docx/content>

II. STANJE

5. Delovna skupina za davčna vprašanja (posredna obdavčitev – trošarine/obdavčitev energije) (v nadaljnjem besedilu: Delovna skupina za davčna vprašanja) je septembra 2021 začela tehnično analizo predloga direktive o obdavčitvi energije. Svet (ekonomske in finančne zadeve) se je 7. decembra 2021 med slovenskim predsedovanjem kot s točko pod „A“ seznanil s poročilom predsedstva o napredku pri predlogih iz svežnja „Pripravljeni na 55“, ki jih je obravnaval Svet ECOFIN, vključno s predlogom direktive o obdavčitvi energije⁵. Svet (ekonomske in finančne zadeve) se je 17. junija 2022 med francoskim predsedovanjem kot s točko pod „A“ seznanil s poročilom predsedstva o napredku v zvezi s predlogom direktive o obdavčitvi energije⁶.
6. Češko predsedstvo je na podlagi napredka prejšnjih predsedstev opravilo intenzivno delo v zvezi s predlogom direktive o obdavčitvi energije. Želelo je doseči čim večji napredek pri tem dosjeju. Delovna skupina za davčna vprašanja je predlog tehnično pregledala 19. julija, 12. septembra, 12. oktobra, 10. novembra in 17. novembra 2022.
7. Julija 2022 je češko predsedstvo predložilo kompromisno besedilo, ki zajema celoten predlog direktive o obdavčitvi energije, in pripravilo revidirana kompromisna besedila za naslednje seje Delovne skupine za davčna vprašanja. Zadnje kompromisno besedilo predsedstva je navedeno v dokumentu WK 14524/2022.
8. Češko predsedstvo je Delovni skupini za davčna vprašanja predložilo obsežna pojasnila, tudi v obliki informativnih predstavitev o posameznih temah, kar so delegacije cenile. Češko predsedstvo je obravnavalo najrazličnejša vprašanja delegacij, zbližalo stališča in našlo kompromisne rešitve, hkrati pa spoštovalo dolgoročne okoljske cilje EU.

⁵ 14574/21

⁶ 9874/22

9. Med najbolj obravnavanimi temami v času češkega predsedovanja, ki so bile na splošno deležne široke podpore držav članic, so bile naslednje:
- (a) umik načela „enake ravni obdavčitve“ znotraj posamezne kategorije izdelkov, da se državam članicam omogoči večja prožnost pri oblikovanju lastnih davčnih politik glede na zadostno doseganje okoljskih ciljev z vertikalnim razvrščanjem kategorij in da se preprečijo paradoksalni primeri, v katerih bi se morale nacionalne davčne stopnje za izdelke znižati, s čimer bi se zmanjšali davčni prihodki v nekaterih državah članicah;
 - (b) neodvisna obdavčitev električne energije brez sklicevanja na energente, da se državam članicam omogoči uporaba bolj prilagojene davčne politike;
 - (c) davčna obravnava najbolj občutljivih izdelkov, vključno z možnostjo uporabe časovno omejenih odstopanj za te izdelke (biomasa, zemeljski plin, utekočinjeni naftni plin, vodik itd.), da se državam članicam zagotovi večja prožnost pri prilagajanju;
 - (d) ponovna uvedba koncepta obdavčitve električne energije in zemeljskega plina glede na njune količinske ravni porabe in uporabo za poslovne ali neposlovne namene;
 - (e) postopno zviševanje najnižje ravni obdavčitve EU (v dveh korakih), da se državam članicam zagotovi višja raven pravne varnosti in zmanjša upravno breme za prenos v nacionalno zakonodajo;
 - (f) zagotavljanje možnosti državam članicam, da do določene mere opredelijo pojem ranljivih gospodinjstev ob upoštevanju nacionalnih okoliščin in socialnega vidika na splošno;
 - (g) opredelitve obnovljivih in nizkoogljičnih izdelkov, zlasti vključitev opredelitev v direktivo o obdavčitvi energije namesto sklicevanja na nedavčne pravne akte;
 - (h) davčna obravnava mešanih izdelkov, zlasti prilagoditev sistema praktičnim potrebam podjetij in davčnih uprav, s čimer bi sistem postal trdnejši, kar zadeva davčne goljufije, in izboljšal njegovo pravno varnost;
 - (i) pojasnitev opredelitev metalurških in mineraloških postopkov ter določitev časovnega okvira za njihovo obdavčitev;
 - (j) uvedba možnosti za države članice, da pozneje obdavčijo električno energijo, ki se uporablja za železniški promet, podzemno železnico, tramvaje in trolejbusse.

Češko predsedstvo sicer meni, da je bila razprava o navedenih temah na ravni Delovne skupine za davčna vprašanja učinkovita, vendar še vedno ostaja nekaj tehničnega dela za iskanje rešitev, sprejemljivih za vse države članice. Nekatere države članice še ne morejo podpreti besedila predsedstva oziroma imajo preučitvene pridržke. Kljub temu je večina držav članic izrazila pozitivno mnenje o predlaganih spremembah in nadaljnjih korakih.

10. Med temami, ki so bile predmet razprav med češkim predsedovanjem in pri katerih je bil sicer dosežen določen napredek, vendar je potrebno nadaljnje delo, so:

- (a) hitrost postopnega izvajanja novih pravil in odprave nekaterih izjem za letalski in pomorski sektor, vključno z ribištvom, ob upoštevanju geografskih posebnosti držav članic;
- (b) najnižje ravni obdavčitve v EU ob upoštevanju okoljskih ciljev predloga direktive o obdavčitvi energije (razprave so potekale na primer o postopnem pristopu v dveh korakih, vendar do zdaj ni bila sprožena razprava o natančnih ravneh obdavčitve);
- (c) več časa za prilagoditev novim pravilom z različnimi prehodnimi obdobji, ki bi jih bilo treba obravnavati skupaj v celotnem okviru prihodnje direktive o obdavčitvi energije, pa tudi glede na trenutne geopolitične razmere in mešanico energetskega virov držav članic;
- (d) medsebojni vpliv prihodnje direktive o obdavčitvi energije z drugimi dosjeji v svežnju „Pripravljeni na 55“, kot je revizija sistema EU za trgovanje z emisijami⁷, in s pravili o državni pomoči (zlasti uredbo o splošnih skupinskih izjemah, ki se trenutno revidira).

Kljub intenzivnemu delu, ki je bilo opravljeno v zvezi z dosjejem o direktivi o obdavčitvi energije, je njegova kompleksnost doslej ovirala dogovor. Vendar češko predsedstvo meni, da so države članice zavezane nadaljevanju dela v zvezi s tem dosjejem, zlasti v zvezi z zgoraj navedenimi temami, da bi našle kompromisne rešitve in končno čim prej dosegle soglasni dogovor.

⁷ 10875/21

III. VPRAŠANJI MINISTROM IN MINISTRICAM

11. Glede na navedeno in da bi dobili politične smernice za nadaljnje ukrepanje v zvezi z dosjejem o direktivi o obdavčitvi energije, naj ministri in ministrice izrazijo svoja stališča o naslednjih vprašanjih, ki ju je pripravilo predsedstvo:

1) Ali se strinjate, da bi morale nadaljnje delo temeljiti na dosedanjem napredku v zvezi z dosjejem o direktivi o obdavčitvi energije, ki državam članicam omogoča izpolnjevanje dolgoročnih okoljskih ciljev EU in jim obenem zagotavlja zadostno prožnost ob upoštevanju nacionalnih davčnih sistemov in hkratnem zagotavljanju nemotenega delovanja notranjega trga?

2) Ali se glede na dejstvo, da je dosje o direktivi o obdavčitvi energije del svežnja „Pripravljeni na 55“, strinjate, da bi si bilo treba pri prihodnjem delu prizadevati za kompromis, s katerim bi dosegli ravnovesje med najnižjimi ravni obdavčitve EU in dolžino prehodnih obdobj, da bi upoštevali gospodarske, geopolitične, geografske in socialne razmere držav članic, zlasti v zvezi z najbolj občutljivimi sektorji?
